

zadevna luknja nahaja v podstrešnem podu obtoženčevega hleva kamor imajo le oni posli pristop, ki vedo natančno za luknjo, nje lego in razmere. nadalje da je obtoženec po nezgodi pripetivši se pastirju D. svojo družino posebej opozoril na to luknjo in dal napraviti ključ k vhodu na pod ter ukazal poslom, naj vhod zapirajo in ključ spravljajo. Če se uvažuje, da so po poročilu deželnega odbora kranjskega take luknje v cirkniškem okraji splošno v navadi, da se pod nadzorstvom stavbene oblasti napravljajo in da ta doslej nikake varnostne naprave ni predpisala, uvidi se, da utegnejo take luknje sicer same na sebi nevarne biti za telo ljudij, da se pa v navzočem slučaju glede na krajevne razmere in na okolščino, da imajo le posli, katerim je lega te luknje natančno znana, pristop na pod, pri navadnej pazljivosti hlapcev, katero je obtoženec vsekako smel domnevati, za varnost njih telesa ni bilo kar nič bati. Obtožencu bi se morala smrt Antona M. le tedaj v krivdo šteti, če bi bil svojim poslom odkazal ležišče na podu, kar se pa ni zgodilo. Tudi je bila okolščina, da upravne oblasti pripuščajo take nezavarovane luknje v stanu ga prepričati, da po zakonu ni zavezan karkoli zaradi varnosti ukreniti, in da ga zaradi tega opuščejoja nikaka odgovornost zadeti ne more. Ker je obtoženec vrh tega ukazal, naj se pod zaklepa in vstop ubrani neudeležencem, ne da se mu nikake krivde očitati, med njegovim zadržanjem in smrtjo Antona M. ni one zveze, katero domneva § 335. k. z. in misliti je, da je ponesrečenec vsled svoje pijanosti, torej sam nakopal si smrt. Bilo je torej prvosodno razsodbo uporabljajočo pravopomotno na ta slučaj kazensko določbo §-a 335. k. z. kot nično razveljaviti in po smislu §-a 288. št. 3. k. p. r. takoj v stvari izreči oprostilno razsodbo. M.

Iz upravne prakse.

**K uporabi zakona z dne 18. marcija 1878, št. 31. drž. zak.
in odmeri hišno-razrednega davka.**

Delniška družba I. poseduje dve hiši v vasi Z. in sicer ima jedna h. št. 30., druga pa h. št. 34. Prva dogotovila se je uže leta 1872., v drugi priredila pa so se iz skladišča stanovanja uže l. 1849.

Okrajno glavarstvo Radovljishko naložilo je z odredbo z dne 23. decembra 1892, št. 15682 družbi, da mora plačati za prvo hišo, ki se je uvrstila v XIV. razred hišnega davka od leta 1873. do l. 1892. skupaj 37 gld. 81½ kr., dalje od hiše št. 34, ki se je uvrstila v XIII. razred od l. 1844. do l. 1892. skupaj 199 gld. 44½ kr. in to opiraje se na § 22. pat. z dne 23. februarja 1820 (gub. nar. z dne 15. septembra 1821, št. 12560 p. z. z. III. zv.) oziroma § 8. zak. z dne 9. februarja 1882, št. 17. drž. zak. Vrh tega se je naložila družbi v smislu najv. sklepa z dne 29. majnika 1835, dvor. pis. dekr. z dne 1. julija 1835, št. 1994 in najv. sklepa z dne 24. februarja 1846, dvor. pis. dekr. z dne 3. marcija 1846, št. 7057, gub. nar. z dne 12. marcija 1846, št. 6127 (p. z. z. XXVIII. zv.) še kazni v višini petletnih davčnih zneskov skupaj v znesku 10 gld. 50 kr. oz. 24 gld. 50 kr. —

V rekurzu, kateri je vložila družba I. proti tej odločbi, sklicuje se na sledeče točke: Navedla je v napovedbah najemščine, katere so se predložile omenjenemu glavarstvu, vsako leto obe hiši ter naštela dele. S tem pa je zadoščala svoji dolžnosti gledé naznanila novih stavb. — Dalje je pa vsled tega bilo davčnim oblastvom mogoče, poučiti se o eksistenci obeh hiš. — Ker se je dejanski odmeril hišni davek po teh napovedbah najemščine, se je gotovo tudi plačalo od njih vse, kar predpisujejo preje navedeni zakoni. Sklicevala se je družba tudi na zakon z dne 18. marcija 1878, št. 3. drž. zak., po katerem (§ a 1. in 2.) je zastarala državna pravica odmeriti davek za dobo od 1889. l. nazaj računjeno. — Kazen pa sploh ni bilo naložiti, ker sta se hiši vsako leto naznanili. Družba postala je šele leta 1869. lastnica hiše št. 34.; torej je tu tudi uporabljati dvor. dek. z dne 15. aprila 1828, z dne 16. septembra 1825 in 14. februarja 1840, št. 2089 oz. 2132 in 409. z. j. z., po katerih ostane zemljišče oz. hiša za davek v obvezi le tri leta, potem postane dolžnost le osebna.

Dne 24. junija 1893 pod št. 9147 je na to odločilo finančno ravnateljstvo v Ljubljani, da se odpiše za hišo št. 34. predpisana kazni 24 gld. 50 kr., ker ni bila družba I. za časa prireditve te stavbe v stanovanja njena lastnica. Torej tudi ni zadela nje dolžnost, naznaniti to prireditev. Kar se pa tiče hiše št. 30., popravila se je na podlagi poizvedbenega zapisnika z dne 12. majnika 1893. l. odmera davka od nje, ker sta se v njej na-

hajali od leta 1872. do l. 1887. le dve sobi, potem pa napravile štiri; — in sicer na ta način, da se je predpisalo za leto 1873. do incl. l. 1881. po 1 gld. 63 $\frac{1}{2}$ kr. na leto, od l. 1882. do incl. l. 1887. po 2 gld. 10 kr., od leta 1888. naprej pa po 4 gld. 90 kr. Gledé ostalih točkov se je pa rekurz zavrnil, ker izhaja iz poizvedbenega zapisnika z dne 12. majnika 1893. l., da se stanuje v hiši št. 30. uže od l. 1872., v hiši št. 34. pa več kakor 50 let. Torej sta hiši podvrženi v smislu §-ov 1, 3, 15. in 17. pat. z dne 23. februarija 1820, potem §-ov 1. in 6. navodila k klasifikaciji stanovanjskih hiš. (dvor. pis. dek. z dne 6. decembra 1821 p. z. z. III. zv. št. 170.) in §-ov 11. in 17. navodila gledé katastra z dne 9. julija 1841 hišno razrednemu davku od leta 1873. oz. od vpeljave stabilnega katastra t. j. od leta 1844. naprej. — Odmera kazni 10 gld. 50 kr. je pa utemeljena v najv. sklepu z dne 29. majnika 1835, dvor. pis. dek. z dne 1. julija 1835 (p. z. z. XXIV. zv. št. 75. V.) Družba ni namreč l. 1872. naznanila premembe stavbe št. 30. radi odmere hišno-razrednega davka. To naznanilo pa se vsled jasnih določeb §-ov 11. in 16. navodila za razvidnost stavbinskega katastra, dvor. pis. dek. z dne 25. majnika 1841, št. 14077 (p. z. z. XXIII. zv. št. 92) ne more nadomeščati s tem, da se navede hiša v napovedbah najemščine, katere je predložila družba za odmero najemninskega davka od vseh svojih hiš. — Radi tega pa tudi ni pravilna trditev rekurza, da je zastarala pravica, odmeriti davek od l. 1889. nazaj računjeno. Ker je družba zamudila dolžnost naznaniti podlage za odmero davka, je za to vprašanje merodajen §. 2. zakona z dne 18. marcija 1878, št. 31. drž. zak. Ta pa pravi, da se prične doba zastaranja šele s končanim upravnim letom, v katerem si je pridobilo oblastvo podlago za odmero in predpis davka. — Na daljni ugovor rekurza, da se gledé hiše št. 34. ne sme več odmeriti davek z ozirom na odst. 3. § a 2. nav. zakona, ker je preteklo več nego 30 let od leta, v katerem je nastala dolžnost plačevanja dotičnega davka, se pa sploh ni oziralo, ker se da iz odst. 2. in 3. tega §-a posneti, da se tu govori le o listinah itd., o katerih se niso plačale postavne pristojbine. Dvorni dekreti z dne 16. septembra 1825, št. 2132 z. j. z. itd. pa ne spadajo sem, ker razpravljajo le o razdelitvi skupil sodnim potom prodanih nepremičnin. — Okolnosti pa, da je družba stavbi pridobila še le leta 1869., se zadošča s tem, da se izreče gledé davčnih zneskov

zapalnih pred 1869. letom, da ni družba gledé njih osebno zavezana, a le stvarno. —

V daljnem rekurzu sklicevala se je družba I. še na to, da ne zahteva zakon z dne 18. marcija 1878, št. 31. drž. zak., za pričetek zastaranja, da bi stranka podala davčnemu oblastvu podatke za odmero, da se zastaranje temveč prične od upravnega leta, v katerem je bilo oblastvu objektivno mogoče, poizvedeti davku podvržene reči in ga predpisati. Inače ne bi imel § 2. odst. 1. nobenega smisla. Dvorni dekret z dne 1. julija 1835, št. 1994 (p. z. z. XXIV. zv. št. 75. V. str. 206) ne predpisuje oblike, v kateri se mora vršiti naznanilo stranke. Družba je navedla hiši v svojih napovedbah najemščine, torej je zadoščala zahtevam tega zakona. — Zakon iz leta 1878. govori uže po svojem nadpisu tudi o direktnih davkih. Torej veljajo vse njegove določbe tudi o direktnih davkih, če ni to izrecno izključeno v dotičnem §-u. § 2. odst. 3. ne izključuje svoje veljave gledé direktnih davkov. ¹⁾ Sicer pa davčno oblastvo ni ovrglo družbene trditve, da je plačala davek za ti hiši vsled tega, ker jih je vstavila v svoje vsakoletne napovedbe najemščin.

Finančno ministerstvo je na ta rekurz z odredbo z dne 25. septembra 1893, št. 37044 dovolilo, da se odpiše še za nepravčasno naznanilo hiše št. 30. naložena kazen v znesku 10 gld. 50 kr. ter isto tako hišno-razredni davek za hišo št. 34., a le za dobo od leta 1844. do l. 1869. Dalje je znižalo davek hiše št. 30. za dobo od leta 1882. do l. 1887. od zneska 2 gld. 10 kr. na 1 gld. 70 kr. ter odredilo, naj se odpiše dotična preveč predpisana svota. Kar se pa tiče ostale tvarine izpodbijane odločbe finančnega ravnateljstva, potrdila se je le-ta iz tam navedenih razlogov, ne da bi se kaj omenilo o ugovoru družbe I. tičočem se zastaranja davčnih tirjatev v smislu navedenega zakona. —

Dr. S.

¹⁾ Da velja ta odstavek tudi gledé direktnih davkov, trdita tudi dr. Goldberger in Freiburger v svojih knjigah »Handbuch der direkten Steuern.« —

